Gaudí, detingut per parlar en català

Autor: Redacció INH
Data de publicació: 10-09-2026

En honor a la celebració d'aquesta Diada, ens fem ressò de l'onze de setembre de 1924, el dia que l'arquitecte català va ser arrestat amb el pretext de desobeir l'autoritat per haver contestat la policia en la seva llengua.
Alhora, l'Institut Nova Història participa avui de la Diada nacional amb la presència dels llibres dels nostres investigadors a la parada de la Fundació Catalunya Estat dins la Fira d'Entitats del Passeig de Lluís Companys (Barcelona).

L'Onze de Setembre de 1924 va ser la primera Diada Nacional que Catalunya va viure sota la dictadura de Primo de Rivera. Malgrat les prohibicions, es van mantenir alguns actes commemoratius, entre els quals la missa que cada any se celebrava a l'església dels Sants Just i Pastor de Barcelona. Antoni Gaudí, aleshores de setanta-un anys, va ser un dels qui hi van voler assistir.

A les portes del temple la policia el va aturar i li va preguntar on anava. L'arquitecte va respondre en català les preguntes que se li feien en castellà i l'ambient es va anar tensant. Quan un agent li va demanar el nom, l'edat i l'ofici, Gaudí va continuar contestant en la seva llengua. La rèplica del policia ha quedat per a la història: li va retreure que la seva professió l'obligava a expressar-se en castellà.

Gaudí no va cedir. Amb el pretext de desobeir l'autoritat, va ser detingut juntament amb un acompanyant. A comissaria li van insistir que canviés de llengua i, com que s'hi va negar, li van imposar una multa que havia de pagar abans de poder sortir. Va escriure una carta demanant ajuda i, un cop rebuts els diners, va poder abandonar la comissaria amb el seu amic.

L'episodi el va recollir la revista Serra d'Or el setembre de 1987, en el número 335, i el mitjà Catalunya Religió n'ha recuperat els detalls.

La missa dels Sants Just i Pastor no s'ha perdut. L'edició del 2024 va arribar als 125 anys de commemoració i es va celebrar a la basílica de Santa Maria del Mar, presidida pel monjo de Montserrat i rector del santuari, Joan Maria Mayol.

Institut Nova Història